

SPOR MÜSABAKALARININ MANİPÜLE EDİLMESİ KONUSUNDA AVRUPA KONSEYİ SÖZLEŞMESİ

Giriş

Avrupa Konseyi Üye Devletleri ve Sözleşmeye imza koyan diğer Devletler

Avrupa Konseyinin amacının üyeleri arasında daha büyük bir ittifak / birlik kurmak olduğunu dikkate alarak

Spor alanında referans olarak kabul edilen Avrupa Konseyi faaliyetlerinin devamlılığını tavsiye eden Avrupa Konseyi Devlet Başkanları Üçüncü Zirvesi (Varşova 16-17 Mayıs 2005)'ne ait eylem planını dikkate alarak;

Sporun Geliştirilmesi için, Spor Etiği, İnsan hakları, hukuk kuralları / hukukun egemenliği, çoğulcu demokrasinin üstünlüğü kavramlarına dayanan müşterek, Avrupa ve Dünya çapında bir çerçevenin geliştirilmesinin gerekliliğini dikkate alarak;

Dünyadaki tüm ülkelerin ve tüm spor dallarının spor müsabakalarının manipüle edilmesinden potansiyel olarak etkilenebileceğinin farkında olarak ve bu olgunun Sporun Bütünlüğüne karşı dünya çapında bir tehdit olduğunun altını çizerek ve Avrupa Konseyi üye ülkelerinin yanı sıra AK Üyesi olmayan ülkeler tarafından desteklenen, dünya çapında bir tepkiye ihtiyaç olduğunu vurgulayarak;

Suç faaliyetleri ve özellikle organize suçların spor sonuçlarının manipüle edilmesi konusuna dahil olması ve uluslar ötesi niteliği konusunda kaygılarını ifade ederek,

İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunması Sözleşmesi ve Protokollerini (1950 ETS No: 5), Özellikle Futbol Maçlarında Olmak Üzere Spor Müsabakalarında Seyirci Şiddeti ve Uygunsuz Davranışları Avrupa Sözleşmesini (1985, ETS No:120), Dopingle Mücadele Yasası (1989, ETS No: 135), Yolsuzluk Ceza Yasası Sözleşmesi (1999,ETS No:173) ve Avrupa Konseyi Para Aklama, araştırma, alıkoyma ve suçtan elde edilen gelirlere el konulması ve Terörizmin Finanse Edilmesi Sözleşmesi'ni (2005, CETS No:189) hatırlayarak;

Birleşmiş Milletler Uluslar Ötesi Organize Suçlar Sözleşmesi ve Protokollerini hatırlayarak;

Ayrıca, Birleşmiş Milletler Yolsuzluk Sözleşmesini de hatırlayarak (2003),

Yargı Yetkisi alanı dahilinde suçların yersiz gecikmeler olmadan etkili bir şekilde soruşturulması ve kovuşturulmasının önemini hatırlayarak,

Uluslar arası Polis Örgütünün (İTERPOL) kanun uygulayıcı otoriteler arasındaki etkin işbirliği ve adli işbirliğinin kolaylaştırılması konusunda rol oynadığını hatırlayarak,

Spor Kurumlarının, kendi yargı yetkileri altındaki kişiler tarafından işlenen spor sonuçlarının manipüle edilmesi suçunu soruşturmaları ve cezalandırmaları hususunda sorumlulukları olduğunu vurgulayarak,

Spor Sonuçlarının manipüle edilmesi ile mücadele konusunda elde edilen sonuçları kabul ederek;

Spor sonuçlarının manipüle edilmesi ile etkili bir şekilde mücadele edilmesinin güçlendirilmiş, hızlı, tutarlı ve düzgün işleyen ulusal ve uluslar arası işbirliği gerektirdiğine ikna olarak;

Özellikle şike konusunda olmak üzere, Spor Sonuçlarının manipüle edilmesi ile mücadele için Sporda Bütünlüğün teşvik edilmesi konusunda Avrupa Spor Yasası CM/Rec (2010)9, Revize edilmiş Spor Etik Yasası, Rec(2005)8, Sporda İyi Yönetim Prensipleri CM/Rec(2011)10, hususlarında Bakanlar Komitesinin tavsiyelerini Rec (92) 13 Rev göz önünde bulundurarak;

Aşağıda belirtilen Konferans çalışmaları ve sonuçları göz önünde bulundurularak:

- Avrupa Konseyi 11. Spordan Sorumlu Bakanlar Konferansı (11-12 Aralık 2008 yılında Atina'da yapılan);
- Spor Sonuçlarının Manipüle edilmesine (Şike) karşı Sporda Bütünlüğün teşvik edilmesi konusunda Avrupa Konseyi 18. Gayri resmi Spordan Sorumlu Bakanlar Konferansı (22 Eylül 2010, Bakü);
- Spor Sonuçlarının manipüle edilmesi hususunda yeni bir yasal belge düzenleme konusunda Avrupa Konseyi 12. Spordan Sorumlu Bakanlar Konferansı (15 Mart 2012, Belgrad).
- UNESCO 5. Uluslar arası Beden Eğitimi ve Spordan Sorumlu Bakanlar ve Üst Düzey Yetkililer Konferansı (MINEPS V)

Ulusal ve uluslar arası düzeyde, kamu yetkilileri, spor kuruluşları, müsabaka organizatörleri ve spor bahis operatörleri arasındaki karşılıklı saygı ve güvene dayalı bir işbirliği ve diyalogun, spor sonuçlarının manipüle edilmesi ile mücadele sorununa etkili bir ortak cevap bulunmasında gerekli olduğuna ikna olarak;

Adil ve eşit rekabete dayanan spor sonuçlarının tahmin edilemez özelliğe sahip olduğunu ve etiğe aykırı uygulama ve davranışlarla etkili ve sıkı bir şekilde mücadele edilmesi gerektiğini kabul ederek;

Sporda Etik ve İyi Yönetim prensiplerinin sistematik olarak uygulanması yolsuzluk, spor sonuçlarının manipüle edilmesi ve bu alandaki diğer yasa dışı eylemleri ortadan kaldırma hususunda önemli bir unsur olduğunu vurgulayarak;

Sporun özerkliği prensibine uygun olarak, spor kuruluşlarının spordan sorumlu olduğunu ve spor sonuçlarının manipüle edilmesiyle mücadele konusunda kendine has öz-düzenleyici ve disiplin sorumlulukları olduğunu ancak, kamu otoritelerinin, gerektiğinde, sporun bütünlüğünün korunmasını sağlayacaklarını kabul ederek;

Özellikle yasa dışı spor bahsi olmak üzere, bahis faaliyetlerinin gelişmesinin manipülasyon risklerini arttırdığını kabul ederek;

Spor sonuçlarının manipüle edilmesi hususunun bahisle ve cezai suçlarla ilgili olabileceği veya olmayabileceğini ve bu iki durumun tüm olaylarda da ele alınması gerektiğini dikkate alarak;

Spor Bahsi politikalarında karar verilmesi hususunda uygulanabilir kanunlar çerçevesinde Devletlerin yararlandığı / kullandığı takdir yetkisini dikkate alarak;

Aşağıdaki hususlarda anlaşmaya varmışlardır:

I.Bölüm- Amaç, Yol Gösterici İlkeler ve Tanımlar

Madde 1- Amaç ve Başlıca Hedefler

1. Bu Sözleşmenin amacı, Sporun Özerkliği Prensibine saygı göstererek, sporun bütünlüğünün ve spor etiğinin korunması amacıyla, spor müsabakalarının manipüle edilmesiyle mücadele etmektir.
2. Bu amaçla, Sözleşmenin hedefi:
  - a) Ulusal ve Uluslar ötesi spor müsabakalarının manipüle edilmesini ulusal ve uluslar arası düzeyde önlemek, belirlemek ve yaptırımlar uygulamaktır.
  - b) İlgili kamu otoriteleri, spor kuruluşları ve spor bahis kuruluşları arasında spor sonuçlarının manipülasyonu ile mücadele konusunda ulusal ve uluslar arası işbirliğini teşvik etmektir.

Madde 2– Yol Gösterici İlkeler

Spor müsabaka sonuçlarının manipüle edilmesiyle mücadele özellikle aşağıda belirtilen prensiplere saygı duyacaktır:

- a) İnsan Hakları;
- b) Meşruiyet
- c) Orantılılık
- d) Özel hayatın ve kişisel verilerin korunması

Madde 3 – Tanımlar

Bu Sözleşmenin Amaçlarına Yönelik;

1. “Spor Müsabakası”, 31.2 Maddesine uygun olarak, Sözleşme İzleme Komitesi listesinde yer alan bir spor kuruluşu tarafından oluşturulan kurallara göre düzenlenen ve uluslararası bir spor kuruluşu tarafından veya gerektiğinde, diğer yetkili bir spor kuruluşu tarafından tanınan herhangi bir spor faaliyeti anlamına gelir.
2. “Spor Kuruluşları”, sporu veya bir spor branşını yöneten ve madde 31.’e uygun olarak Sözleşme İzleme Komitesi tarafından kabul edilmiş olan listede yer alan kuruluşları ve gerektiğinde, diğer kıtasal ve ulusal düzeyde bağlı kuruluşları ifade eder.

3. “Müsabaka Organizatörü”, yasal yapısı her ne olursa olsun, spor müsabakası düzenleyen spor kuruluşu veya diğer kişiler anlamına gelir.
4. “Spor sonuçlarının manipüle edilmesi”, kendisi veya bir başkası için meşru olmayan bir menfaat sağlamak amacıyla, spor müsabakalarının önceden tahmin edilemez yapısının tamamını veya bir kısmını ortadan kaldırarak, bir spor müsabakasının gidişatının veya sonucunun uygun olmayan şekilde değiştirilmesine yönelik kasti düzenleme, eylem veya kusur anlamına gelmektedir.
5. “Spor Bahisçiliği” spor müsabakası ile ilgili, tamamen belirsizliğe ve gelecekte gerçekleşecek eylemlere tabi olarak, katılımcıların parasal değerli ödüller kazanma beklentisi içinde olduğu, herhangi bir parasal değeri olan hisse üzerinden bahis oynamaktır. Özellikle;
  - a. “Yasal Olmayan bahisler” müşterinin/tüketicinin bağlı olduğu yargı alanı dahilinde yürürlükte olan kanunlara göre, şekline veya operatörüne izin verilmeyen tüm spor bahis faaliyetlerini ifade etmektedir.
  - b. “Atipik/alışılmamış bahisler” belirli/ spesifik pazarın olağan veya öngörülen yapısıyla tutarlı olmayan tüm spor bahis faaliyetleri veya gidişatında olağandışı özellikler olan bir spor müsabakası için spor bahis faaliyetleri anlamına gelmektedir.
  - c. “Şüpheli Spor Bahisleri”, üzerinde bahis açılan ve tutarlı ve güvenilir delillere göre spor müsabakasının manipüle edilmesiyle bağlantılı olduğu görülen spor bahis faaliyeti anlamına gelmektedir.
6. “Müsabaka Paydaşları” aşağıda belirtilen kategorilerin birisine ait olan gerçek ve tüzel kişiler olarak anlaşılacaktır;
  - a. “Sporcu” spor müsabakalarına katılan herhangi bir kişi veya kişi grubunu ifade etmektedir.
  - b. “Sporcu Destek Personeli” spor müsabakalarına katılan veya katılmaya hazırlanan sporcularla çalışan veya tedavi eden tüm antrenör, eğitmen, spor direktörü, menajer, takım personeli, resmi görevli, tıbbi veya paramedikal personeli ifade etmektedir.
  - c. “Resmi Görevliler” spor müsabakalarını organize eden ve destekleyen oluşumların sahipleri, hissedarları, yöneticileri, personeli ve aynı zamanda, hakemler, hakem üyeleri (jüri üyeleri) ve diğer tüm akreditasyon sahibi kişilerdir. Bu tanım aynı zamanda, uluslar arası spor kuruluşlarının ve uygun olan yerlerde müsabakayı tanıyan diğer tüm spor kuruluşlarının yöneticileri ve personelini de kapsamaktadır.
7. “İç bilgi”, bir şahsın görevi gereği müsabaka veya spor dalına ilişkin sahip olduğu bilgiyi ifade etmektedir. Zaten yayınlanmış ve genel olarak bilinen, kamu tarafından kolayca ulaşılabilen veya ilgili müsabakanın yönetimi ile ilgili olarak kanun ve yönetmeliklere uygun olarak ifşa edilmiş bilgiler kapsam dışındadır.

Bölüm II - Önleme, İşbirliği ve Diğer Tedbirler

Madde 4 – İç Koordinasyon

1. Taraflar, spor müsabakalarının manipüle edilmesiyle mücadele ile ilgili kamu otoritelerinin politika ve faaliyetlerini koordine eder.
2. Taraflar, kendi yargı yetkisi dahilinde, spor kuruluşlarını, müsabaka organizatörlerini ve bahis operatörlerini, spor müsabakalarının manipülasyonu ile mücadele etmeye teşvik edecekler ve uygun olan yerlerde Sözleşmenin kendileriyle ilgili şartlarını uygulamalarını için görevlendireceklerdir / yetki vereceklerdir.

Madde 5 – Risk Değerlendirmesi ve Yönetimi

1. Taraflar - gerektiğinde spor kuruluşları , spor bahis operatörleri, müsabaka organizatörleri, ve diğer ilgili kuruluşlar ile işbirliği içinde - spor müsabakalarının manipülasyonuna bağlı riskleri tanımlayacak, analiz edecek, değerlendirecek ve azaltacaklardır.
2. Taraflar spor kuruluşlarını, spor bahis operatörlerini, müsabaka organizatörlerini ve diğer herhangi ilgili kuruluşları, spor müsabakalarının manipülasyonu ile mücadele konusunda kural ve prosedürleri kabul etmeye ve uygun olan yerlerde bu amaca yönelik yasal ve diğer gerekli tedbirleri almaya teşvik edeceklerdir.

Madde 6- Eğitim ve Farkındalığın Arttırılması

Taraflar, spor müsabakalarının manipüle edilmesiyle mücadelenin güçlendirilmesi için eğitim, öğretim, araştırma ve farkındalığın arttırılması hususlarını destekleyeceklerdir.

Madde 7- Spor Kuruluşları ve Müsabaka Organizatörleri

1. Taraflar, spor kuruluşlarını ve spor organizatörlerini spor müsabakalarının manipüle edilmesiyle mücadele etmek için kurallar ve aşağıda belirtilen hususlara ilişkin iyi yönetim prensipleri kabul etmeye ve bunları hayata geçirmeye/uygulamaya teşvik edeceklerdir:
  - a. Çıkar çatışmalarının önlenmesi, özellikle:
    - Müsabaka paydaşlarının katıldıkları spor müsabakaları üzerine bahis oynamalarının yasaklanması;
    - İçeriden alınan bilgilerin kötüye kullanılması veya yayılmasının yasaklanması;
  - b. Spor kuruluşlarının ve üyelerinin sözleşmeye / kontrata dayalı ve diğer tüm yükümlülüklerine saygı göstermeleri;
  - c. Spor Müsabakalarının manipüle edilmesiyle ilgili herhangi bir kuralın ihlal edilmesi olarak kabul edilebilecek tüm şüpheli faaliyet ve olay, tahrik veya yaklaşımın anında müsabaka paydaşları tarafından bildirilme zorunluluğu;
2. Taraflar, aşağıdaki hususların sağlanması için spor kuruluşlarını uygun tedbirleri almaya ve uygulamaya teşvik edeceklerdir;
  - a. Manipülasyon riskine maruz olan spor müsabakalarının güçlendirilmiş ve etkili bir şekilde kontrol edilmesi (İngilizce: izlenmesi);
  - b. Spor Müsabakalarının Manipülasyonu ile bağlantılı şüpheli faaliyetleri ulusal platforma / kamu yetkililerine anında bildirmek için düzenlemeler yapılması;
  - c. İhbarcılara yeterli koruma sağlanması dahil, spor müsabakalarının manipüle edilmesine dair gerçek veya potansiyel olaylarda, herhangi bir bilginin ifşa edilmesini kolaylaştırmak için etkili mekanizmalar oluşturulması;

- d. Genç sporcular dahil olmak üzere, Spor müsabakalarının manipüle edilmesi riskine karşı müsabaka paydaşlarının duyarlılığının sağlanması ve eğitim, öğretim ve bilgi yayılımı yoluyla spor müsabakalarının manipülasyonu ile mücadele çabaları;
  - e. Müsabakanın başlamasına mümkün olduğunca az süre kala, özellikle hakemler ve baş hakemler olmak üzere, resmi görevlilerin belirlenmesi;
3. Taraflar, spor sonuçlarının manipülasyonu ile mücadele konusunda, özellikle bu maddenin 1. Paragrafında belirtilen kendi iç kurallarının ihlal edilmesi durumunda, özel, etkili, orantılı ve caydırıcı disiplin yaptırımlarının uygulanması ve bunun yanı sıra bilhassa diğer ülkelerdeki spor kuruluşları tarafından uygulanan yaptırımların karşılıklı tanınması ve uygulanmasının sağlanması için kendi spor kuruluşlarını ve bunlar yoluyla uluslararası spor kuruluşlarını teşvik edeceklerdir.
  4. Spor kuruluşları tarafından oluşturulan disiplin yükümlülüğü, herhangi bir cezai, sivil veya idari yükümlülüğü kapsam dışı bırakmayacaktır.

Madde 8- Spor Kuruluşlarının Finansmanına İlişkin Tedbirler

1. Taraflar, mali olarak destekledikleri spor kuruluşlarının finansmanına ilişkin uygun şeffaflığın sağlanması için gerekli yasal ve diğer tedbirleri alacaklardır.
2. Taraflar, uygun mekanizmaların mali olarak desteklenmesi dahil, spor sonuçlarının manipüle edilmesiyle mücadelede spor kuruluşlarını destekleme imkanlarını göz önünde bulunduracaklardır.
3. Taraflar gerektiğinde mali desteği geri çekecekler veya spor kuruluşlarını, spor müsabakalarının manipülasyonundan dolayı ceza alan paydaşlara sağlanan finansal desteği ceza süresince geri çekmeye davet edeceklerdir.
4. Taraflar, gerektiği zaman spor müsabakalarının manipülasyonu ile mücadele kurallarını etkin bir şekilde uygulamayan / bu kuralları tanımayan, spor kuruluşlarının spor alanındaki mali ve diğer desteğini kısmen veya tamamen geri çekeceklerdir.

Madde 9- Bahis Düzenleme Otoritesi veya Diğer Sorumlu Otoriteler İlişkin Tedbirler

1. Taraflar, kendi yasal düzenlemeleri içinde, bahis pazarı düzenlemesinin / mevzuatının hayata geçirilmesinden / uygulanmasından ve spor bahisleriyle ilgili spor sonuçlarının manipüle edilmesiyle mücadele için ilgili tedbirlerin alınmasından sorumlu bir veya birden çok otoriteyi görevlendireceklerdir. Bu tür tedbirler aşağıda belirlenen hususları öngörür;
  - a. Yasal olmayan, atipik (usulsüz) veya şüpheli bahisler ve bu Sözleşme ile oluşturulan kuralların ihlal edilmesi ile ilgili bilgilerin zamanında diğer yetkililerle paylaşımı;
  - b. Özellikle aşağıdaki spor müsabakalarını hariç tutmak kaydıyla, Ulusal spor kuruluşları ve spor bahis operatörleri ile müzakere ederek spor bahis arzını sınırlandırmak.
    - 18 yaş altı spor müsabakaları veya
    - Organizasyon ve/veya spor bahis şartlarının yetersiz olduğu spor müsabakaları.

- c. İlgili müsabaka organizatörlerine, müsabakalarının manipülasyon risklerini tespit etme ve yönetme çabalarını desteklemek amacıyla, spor müsabakalarında önerilen bahis çeşidi ve konusu hakkında **uygun olduğu zamanlarda** önceden bilgi iletilmesi.
  - d. Özellikle gönderenler, alıcılar ve miktarlar dahil spor bahisçiliğinde kullanılan ve mali akışın izlenmesine olanak tanıyan sistematik ödeme şekillerinin kullanımına dikkat etmek.
  - e. Müsabaka paydaşlarının, spor kurallarını veya uygulamadaki yasaları ihlal ederek spor müsabakaları üzerine bahis oynamalarının engellenmesi amacıyla, spor kuruluşları arasında ve gerektiğinde, bahis operatörleriyle işbirliği içinde, uygun mekanizmalar oluşturmak.
  - f. İç yasalarına uygun olarak, yüksek manipülasyon olasılığının belirlendiği müsabakalarda, bahis açılmasını askıya almak.
2. Taraflar, Bu maddenin 1. Paragrafı kapsamında, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine Bahis Düzenleyici otoritenin veya diğer belirlenen otoritelerin adlarını ve adreslerini bildirecektir.

Madde 10 – Spor Bahis Operatörleri

1. Taraflar, özellikle aşağıdakileri önlemek yoluyla, spor bahis ürünleri sağlama işine dahil olan herhangi bir gerçek veya tüzel kişinin sahip olduğu iç bilgilerin kötüye kullanımını veya çıkar çatışmalarını önlemek için gerekli olabilecek yasal ve diğer tedbirleri kabul edeceklerdir.
  - a. Bahis ürünleri tedarik etme işiyle uğraşan herhangi bir yasal veya tüzel kişinin kendi ürünleri üzerine bahis oynaması;
  - b. Spor müsabakasında manipülasyona olanak tanınmasını ya da iç bilginin kötüye kullanılmasını kolaylaştırmak amacıyla, spor organizasyonu sponsorunun ya da hak sahibinin pozisyonunu kötüye kullanması;
  - c. Dahil oldukları müsabakada, bahis oyunlarının belirlenmesine dahil olan (katılan) müsabaka paydaşları;
  - d. Bir müsabaka organizatörünü veya bir müsabaka paydaşını kontrol eden tüm bahis operatörleri, aynı zamanda, bir müsabaka organizatörü veya müsabaka paydaşı tarafından kontrol edilen tüm bahis operatörleri, söz konusu müsabaka organizatörünün veya müsabaka paydaşının dahil olduğu müsabaka üzerine spor bahsi öneremez;
2. Taraflar, eğitim, öğretim bilgilendirme ve bilgilerin yayılması yoluyla, spor müsabakalarının manipülasyonun sonuçlarına ve bu olguya ilişkin, spor bahis operatörlerini ve onlar vasıtasıyla uluslar arası spor bahis operatörleri kuruluşlarını, patronları ve çalışanlarının farkında lığını artırmaya yönelik teşvik edeceklerdir.
3. Taraflar, Spor Bahis Operatörlerini, usulsüz veya şüpheli bahislerin gecikmeden bahis düzenleme otoritesine veya diğer yetkili otoriteye/otoritelere veya ulusal platform bildirilmesi konusunda yükümlü kılmak için gerekli yasal ve diğer tedbirleri alacaklardır.

Madde 11 – Yasa Dışı Spor Bahisleri ile Mücadele

Spor müsabakalarının manipülasyonu ile mücadele amacıyla, Taraflar yasa dışı bahis operatörleri ile mücadelede en uygun olanakları araştırarak ve yürürlükteki yasalar çerçevesinde tedbirler alacaklardır. Örneğin;

- a. İlgili tarafın yargı yetkisi dahilinde direk yada dolaylı olarak yasa dışı online bahis operatörlerine erişimi engellemek ve yasa dışı olarak karada konumlandırılmış spor bahis operatörlerini kapatmak;
- b. Yasa dışı spor bahis operatörleri ile müşteriler arasında mali akışı engellemek;
- c. Yasa dışı spor bahis operatörleri için reklam verilmesini yasaklamak;
- d. Yasa dışı spor bahisleri ile bağlantılı risklere dair müşterilerin/tüketicilerin farkındalığını arttırmak.

Bölüm III – Bilgi Paylaşımı

Madde 12 – Yetkili kamu otoriteleri, spor kuruluşları ve spor bahis operatörleri arasında bilgi paylaşımı

1. Taraflar, 14.Maddenin düzenlemelerine hâle getirmeksizin, ulusal ve uluslararası düzeyde ve yerel kanunlarıyla uyum içinde, ilgili kamu otoriteleri, spor kuruluşları, müsabaka organizatörleri, spor bahis operatörleri ve ulusal platform arasında bilgi paylaşımını kolaylaştıracaklardır. Taraflar, bilgi ya da iletişim mekanizmaları oluşturmayı üstleneceklerdir. Özellikle bu bilgiler 5. Maddede belirtilen risklerin değerlendirmesini yapmaya ve/veya sürdürmeye elverişli ise ve spor müsabakalarının manipülasyonuna ilişkin araştırma ve kovuşturma başlatmayı destekliyse, müsabaka organizatörlerine bahis ürünlerinin tipi ve şekline dair bilgi önceden sağlanacaktır.
2. Talep üzerine, bilgiyi alan, yerel kanunlarına uygun olarak ve gecikme olmadan, bilgisini paylaşan otoriteyi veya kuruluşu, bu bilginin takibi konusunda haberdar edecektir.
3. Taraflar, bu Sözleşmenin 11. Maddesinin öngördüğü, yasa dışı spor bahislerle mücadele alanında bilgi paylaşımı ve işbirliğini güçlendirme ya da geliştirme imkanlarını araştıracaktır.

Madde 13. Ulusal Platform

1. Taraflar, spor müsabakalarının manipüle edilmesine atfen bir ulusal platform oluşturacaklardır. Bu ulusal platform, iç yasalara uygun olarak:
  - a. İlgili kurum ve yetkililere spor müsabakalarının manipüle edilmesi ile mücadele eden ve bilgilerin toplanması ve iletilmesini sağlayan bir bilgi merkezi olarak hizmet verecektir;
  - b. Spor müsabakalarının manipülasyonu ile mücadeleyi koordine edecektir;
  - c. Taraflar, bölgesinde oynanan spor müsabakaları üzerine açılan usulsüz ve şüpheli bahislerle ilgili bilgileri bir merkezde toplayacak, analiz edecek ve gerektiği zamanlarda bu hususta tehlike durumlarını bildirecektir.

- d. Spor Bahis Operatörlerine ve /veya spor kuruluşlarına veya kamu yetkililerine bu Sözleşmede belirtilen muhtemel spor yasa veya kurallarının ihlalleri hususunda bilgi aktaracaktır.
  - e. Diğer ülkelerin ulusal platformları dahil, ulusal ve uluslar arası seviyede tüm kuruluşlar ve ilgili otoriteler ile işbirliği yapacaktır.
2. Taraflar, Ulusal Platformun ismi ve adresini AK Genel Sekreterine bildirecektir.

Madde 14. Kişisel Verilerin Korunması

1. Taraflar, spor müsabakalarının manipülasyonuna ilişkin, özellikle bu Sözleşmenin kapsadığı kamu yetkilileri ve kurumlar arasında bilgi paylaşımı konusunda, tüm tedbirlerin ilgili tüm ulusal ve uluslar arası veri koruma standartlarına uymasını sağlayacak yasal ve gerekli diğer tedbirleri kabul edeceklerdir.
2. Bu Sözleşmenin kapsadığı spor kuruluşları ve kamu otoriteleri, kişisel verilerin toplanması, işlenmesi ve paylaşımı esnasında, bu paylaşımların yapısına/ doğasına bakılmaksızın, yasaya uygunluk, geçerlilik, doğruluk prensiplerine ve aynı zamanda veri güvenliği ve verilerin ait olduğu kişilerin haklarına saygı göstermelerini sağlamaları için yasal ve diğer tedbirleri alacaklardır.
3. Taraflar kanunlarında, bu Sözleşme ile kapsanan kamu otoriteleri ve kuruluşların verileri sadece bu Sözleşme amacıyla kullanmalarını ve paylaşımın, paylaşım amacı için gerekli minimum verinin dışına çıkmamasını sağlayacaklardır.
4. Taraflar, bu Sözleşmenin kapsadığı kamu otoritelerini ve kuruluşlarını, veri değişim sistemlerinin ulaşılabilirliği ve doğruluğu sağlamak ve kullanıcıların kimliklerini belirlenmenin yanı sıra, veri paylaşımının güvenliğini sağlamak ve veri güvenilirliğini ve doğruluğunu garantilemek için gerekli teknik yöntemleri hayata geçirmeye davet edeceklerdir.

Bölüm IV –Ceza Hukuku ve Kanun uygulaması konusunda işbirliği

Madde 15 – Spor müsabakalarının manipüle edilmesine ilişkin cezai suçlar

Taraflar, bir eylem cebri, yolsuzluk ya da sahtekarlık uygulamaları içerdiği durumda, yerel kanunlarının, müsabaka sonuçlarının manipüle edilmesine karşı ceza yaptırımını getirmesini sağlayacaklardır.

Madde 16 – Spor müsabakalarının manipülasyonuna ilişkin cezai suç kazançlarının/ürünlerinin aklanması

1. Taraflar, Avrupa Konseyinin suç unsurundan elde edilen ürünlerin/kazançlarının aklanması, aranması, müsadere edilmesi ve el konulması ve Terörizmin Finanse Edilmesi (CETS No 198) Sözleşmesinin 9. Maddesinin 1 ve 2. Paragraflarında ve Birleşmiş Milletler Uluslar arası Organize Suçlar Sözleşmesinin (2000) 6. Maddesinin 1. Paragrafında veya Birleşmiş Milletler Yolsuzlukla Mücadele Sözleşmesinin (2003) 23.maddesinin 1.paragrafında atıfta bulunan eylemlerin cezai suç olarak kabul edilmesi için, ayrıca

öngörülmeven durumlarda, menfaat sağlayan temel suç bu Sözleşmenin 15 ve 17. Maddelerinde belirtilen suçlardan biriyse ve neden ne olursa olsun yolsuzluk, sahtekarlık ve gasp durumlarında, kendi iç kanunlarına uygun şekilde gerekli görülen yasal tedbirleri ve diğer tedbirleri kabul edeceklerdir.

2. Taraflar, 1. Paragrafta belirtilen müsnet suçları oluşturan suç listesine karar verirken, kendi iç yasalarına uygun olarak, bu suçları nasıl tanımlayacaklarına ve bu suçları ağır suç (kasti suç) yapan özel unsurlara karar verebilirler.
3. Taraflar, spor bahis operatörlerinden müşteri durum istihbaratı bilgileri ve kayıtların tutulması gibi gereklilikleri talep ederek, spor müsabakalarının manipüle edilmesini para aklanmasının önlenmesi kapsamına almayı dikkate alacaklardır.

Madde 17. Yardım ve Yataklık

1. Tüm taraflar, kendi iç kanunları altında, bu Sözleşmenin 15. Maddesi altında belirtilen cezai suçların işlenmesine kasıtlı olarak yardım ve yataklık edilmesi suçunun cezai suç olarak görülmesi için gerekli görülen yasal ve diğer tedbirleri almayı kabul ederler.

Madde 18. Tüzel Kişilerin Sorumluluğu

1. Taraflardan her biri, aşağıdakilere dayalı olarak, **bu Sözleşmenin 15-16. Maddeleri altında belirtilen** cezai bir suçtan tüzel kişilerin sorumlu tutulabilmelerini sağlamak için, ki bu suç, gerçek bir kişi tarafından tüzel kişinin menfaatleri için münferiden veya tüzel kişinin biriminin yönetici pozisyonuna sahip üyesi sıfatıyla işlediğinde, yasal tedbirleri veya gerekli görülen diğer tedbirleri kabul eder.
  - a) Tüzel kişinin temsil yetkisi
  - b) Tüzel kişi adına karar almak için bir yetkili/otorite
  - c) Tüzel kişi bünyesinde kontrol etmek için bir yetkili/otorite
2. Tarafın yasal prensiplerine bağlı olarak, tüzel kişinin sorumluluğu cezai, hukuki veya idari olabilir.
3. Taraflar, Paragraf 1'de hali hazırda belirtilen durumların dışında, 1.paragrafta belirtilen gerçek kişinin denetim ve kontrol eksikliğinden dolayı, yetkisi altında hareket eden gerçek kişi tarafından tüzel kişinin adına bu Sözleşmenin 15-17. Maddelerinde belirtilen cezai bir suçun işlenmesi durumunda, tüzel kişinin sorumlu tutulmasını sağlamak için gerekli tedbirleri alacaklardır.
4. Bu yükümlölük, suç işlemiş olan gerçek kişilerin cezai yükümlölüklerine helal getirmeyecektir.

Bölüm V- Yargı Yetkisi (Fransızca: Yetki), Ceza Usul Hukuku ve Kanun Uygulama Tedbirleri (Fransızca: Önleme)

Madde 19: Yetki/Yargı Yetkisi

1. Suç aşağıda belirtildiği yerlerde işlenmişse, Taraflar bu Sözleşmenin 15-17. Maddelerinde belirtilen suç üzerinde yetki/yargı yetkisi oluşturmak için gerekli yasal ve diğer tedbirleri alırlar:
  - a. Kendi toprakları üzerinde; veya
  - b. Bayrağını taşıyan bir gemide; veya
  - c. Kanunlar ile tescil olmuş bir uçakta; veya
  - d. Suç, kendi ülkesinin vatandaşlarından biri tarafından veya ilgili ülkenin topraklarında mutad mesken sahibi bir kişi tarafından işlenmiş ise.
2. Devletler veya Avrupa Birliği, imza atılacağı zaman ya da onay belgesini teyit, kabul ederken veya onay verirken, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine bir beyanda bulunarak bu paragrafın 1d maddesinde belirtilen yetki/yargı yetkisi şartlarını uygulamama hakkını saklı tuttuğunu veya yalnızca özel şartlar veya durumlarda uygulayacağını bildirebilir.
3. İddia edilen suç faili kendi ülke toprakları üzerinde ise ve uyuşu nedeniyle başka bir tarafa (ülkeye) iade edilemiyorsa, taraflar bu Sözleşmenin 15-17. Maddelerinde belirtilen suçlara karşı kendi yargı yetkisini oluşturmak için gerekli yasal ve diğer gerekli tedbirleri alırlar.
4. Bu Sözleşmenin 15-17. Maddeleri kapsamında ele alınan bir suç iddiası konusunda birden fazla taraf yetki/yargı yetkisi talep ederse (iddia ederse), konuya dahil olan ilgili taraflar, gerekirse, kovuşturmayı en iyi hangi tarafın yapabileceği konusunda müzakere edeceklerdir.
5. Uluslar arası yasaların genel kurallarına hanel getirmeksizin, bu Sözleşme, tarafların iç hukuku kapsamında uygulayacağı cezai, sivil ve idari yargı yetkisini kabul eder.

Madde 20 –Elektronik Delillerin Korunması/Muhafaza Edilmesi

Taraflar, kendi iç yasalarına uygun olarak, bu Sözleşmenin 15-17. Maddesinde belirtilen suçlara ilişkin soruşturmalar sırasında özellikle, depolanan bilgi işlem verilerinin en hızlı şekilde korumaya alınması, yasadışı veri ticaretine/ veri kaçakçılığına ilişkin verilerin hızlı bir şekilde korunması ve açıklanması, ihtiyati tedbir kararı, depolanan bilgi işlem verilerinin aranması ve el konulması, yasadışı veri ticaretine/ veri kaçakçılığına ilişkin verilerin gerçek zamanlı toplanması ve içeriğe ilişkin verilerin engellenmesi sayesinde, elektronik delillerin korunması amacıyla gerekli yasal ve diğer tedbirleri almayı kabul ederler.

Madde 21: Koruma Tedbirleri:

Tüm taraflar aşağıdaki şahıslar konusunda etkili bir koruma sağlamak için, gerekli olabilecek yasal ve diğer tedbirleri almayı göz önünde bulunduracaklardır:

- a. Bu Sözleşmenin 15-17. maddesinde belirtilen suçlarla ilgili iyi niyetle ve makul şüpheler konusunda bilgi sağlayan veya soruşturma ve kovuşturma yapmakla görevli otoritelerle işbirliği yapan kişiler;
- b. Bu tür suçlarla ilgili ifade veren tanıklar;
- c. Gerekliğinde, a ve b bentlerinde belirtilen kişilerin aile fertleri;

Bölüm VI –Yaptırımlar ve Tedbirler

Madde 22: Gerçek Kişilere Yönelik Cezai Yaptırımlar

Bu Sözleşmenin 15-17. Maddelerinde belirlenen suçlar gerçek kişiler tarafından işlendiğinde Taraflar, suçun ciddiyetini dikkate alarak para cezaları dahil, etkili, orantılı ve caydırıcı bir şekilde yaptırım uygulanması için gerekli tüm yasal ve diğer tedbirleri alacaklardır. Bu yaptırımlar, iç yasada öngörüldüğü şekilde, suçlunun iadesine kadar varabilecek, özgürlüğün kısıtlanması cezalarını içine alacaktır.

Madde 23 – Tüzel Kişilere Yönelik Yaptırımlar

Taraflar, 18. Maddeye uygun olarak tüzel kişilere karşı, para cezaları ve aşağıdaki belirtilenler dahil, orantılı ve caydırıcı bir şekilde yaptırım uygulanması için gerekli tüm yasal ve diğer tedbirleri alacaklardır:

- a. Ticari faaliyetlerini uygulamaktan geçici veya kalıcı bir şekilde men edilmeleri;
- b. Hukuki denetim altına alınmaları;
- c. Hukuki olarak tasfiye edilmeleri.

Madde 24 – İdari Yaptırımlar

1. Taraflar gerektiğinde, ilgili kararın yargı yetkisine sahip bir mahkeme nezdinde görülecek bir davaya sebep olabileceği durumlarda, idari otorite tarafından gerçekleştirilen bahse konu yasal işlemler hususunda, ihlallerin bu Sözleşme altında etkili, orantılı ve caydırıcı ceza ve tedbirler ile cezalandırılması için, iç hukukları altında cezayı gerektiren eylemlere dair yasal ve diğer tedbirleri alacaklardır.
2. Taraflar yerel kanunlarına uygun olarak, bahis düzenleme operatörüne veya diğer sorumlu otoriteye veya otoritelere bırakılan idari tedbirlerin uygulanmasına özen göstereceklerdir.

Madde 25 – El Koyma ve Müsadere Etme

Taraflar iç yasalarına uygun olarak, aşağıdakilere el konulması ve müsadere edilmesine izin verilmesi için gerekli yasal ve diğer tedbirleri alacaklardır.

- a. Bu Sözleşmenin 15-17. Maddelerinde belirtilen suçların işlenmesi için kullanılan veya kullanılmaya niyet edilen mallar, evraklar veya diğer enstrümanlar;
- b. Bu suçlardan elde edilen ürünler/gelirler veya bu ürün/gelire eşdeğer mülk.

Bölüm VII – Hukuki ve Diğer Konularda Uluslar arası İşbirliği

Madde 26-- Suç Teşkil Eden Hususlarda Uluslar arası İşbirliği için Tedbirler

1. Taraflar, müsadere etme ve el koyma işlemleri dahil olmak üzere, bu Sözleşmenin 15-17. Maddelerinde belirtilen suçlara ilişkin soruşturma, tutuklama ve hukuki işlemleri gerçekleştirebilmek için, mümkün olan en geniş kapsamda, uluslar arası kanunlar, karşılıklı mevzuat veya tek tip kabul edilmiş yasalara ve iç hukuklarına dayalı olarak mutabık

kalınmış ilgili uygulanabilir uluslar arası ve bölgesel enstrümanlar yoluyla ve bu Sözleşmenin şartları kapsamında birbirleriyle işbirliği yapacaklardır.

2. Taraflar, bu Sözleşmenin 15-17. Maddeleri kapsamında ortaya koyulan suçlara ilişkin kendi iç hukuklarına ve cezai hususlarda suçluların iadesi ve karşılıklı adli yardım üzerine ilgili uygulanabilir uluslar arası, bölgesel ve çift taraflı anlaşmalara uygun olarak, mümkün olan en kapsamlı şekilde iş birliği yapacaklardır.
3. Uluslar arası işbirliği konularında, bir eylemin her iki ülkede de suç olarak kabul edilme koşulu varsa, talep edilen ülkenin kanunlarının bu suçu aynı kategoriye koymasına veya suçu talep eden ülkenin adlandırdığı aynı şekilde adlandırmasına bakılmaksızın, iade işlemine veya karşılıklı adli yardım talebine konu suçun temelini oluşturan bu eylem her iki tarafın kanunlarına göre bir cezai suç ise, bu koşul yerine getirilmiş kabul edilir.
4. Eğer Taraflardan biri, karşılıklı adli yardım veya suçluların iadesi talebini bir anlaşmanın mevcudiyeti şartı ile yerine getiriyorsa ancak, bu talep anlaşma imzalamadığı bir taraftan gelirse, uluslar arası yasalardan doğan zorunluluklarına tam olarak uymak kaydıyla ve kendi iç yasalarının sağladığı şartlara tabi olarak, bu Sözleşmenin 15-17. Maddelerinde bahsedilen suçlara dair cezai hususlarda karşılıklı adli yardım veya suçluların iadesi için bu Sözleşmeyi yasal bir zemin olarak dikkate alabilir.

Madde 27- Önleme hususunda uluslar arası işbirliği için diğer tedbirler

Taraflar gerektiğinde, üçüncü Taraf Devletlerin çıkarı için destek programlarına spor müsabakalarının manipülasyonu ile mücadele ve önlenmesi hususlarını entegre etmeye çaba göstereceklerdir.

Madde 28- Uluslar arası Spor Kuruluşları ile uluslar arası işbirliği

Taraflar iç kanunlarına uygun olarak, spor müsabakalarının manipülasyonu ile mücadele konusunda uluslar arası spor kuruluşları ile işbirliği yapar.

Bölüm VIII – İzleme

Madde 29- Bilgi Sağlanması

Taraflar, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine, Avrupa Konseyinin resmi dillerinin birinde, bu Sözleşmenin şartlarına uymak amacıyla almış oldukları yasal ve diğer tüm tedbirler konusundaki uygun bilgileri sağlayacaklardır.

Madde 30- Sözleşme İzleme Komitesi

1. Bu Sözleşmenin amaçlarına uygun olarak, bir Sözleşme İzleme Komitesi kurulmuştur.
2. Tüm Taraflar, Sözleşme İzleme Komitesinde özellikle spordan sorumlu kamu otoritelerinin, kanun uygulayıcıların ve bahis düzenleyicilerin temsilcileri dahil olmak üzere, bir ya da daha fazla delege ile temsil edilebilir. Tüm Taraflar bir oya sahiptir.
3. Avrupa Konseyi parlamenter meclisi gibi, Avrupa Konseyi yetkili hükümetler arası Sözleşme Komitelerinden her biri de, çok sektörlü ve çok disiplinli bir yaklaşıma katkıda bulunmak amacıyla, Sözleşme İzleme Komitesine birer temsilci atayacaklardır. Sözleşme

İzleme Komitesi gerektiğinde, oybirliği ile alınmış bir kararla, Sözleşmeye taraf olmayan bir devleti, herhangi bir uluslararası kuruluşu ya da örgütü toplantılarında bir gözlemci ile temsil edilmeleri üzere davet edebilir. Bu paragrafa uygun olarak atanarak Sözleşme İzleme Komitesi toplantısına katılan temsilcilerin oy hakkı bulunmamaktadır.

4. Sözleşme İzleme Komitesi Avrupa Konseyi Genel Sekreteri tarafından toplanacaktır. İlk toplantısını mümkün olan en uygun zamanda ve en geç, Sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 1 yıl içerisinde gerçekleştirilecektir. Tarafların en az üçte birinin ya da Genel Sekreterin talebi ile toplanır.
5. Bu Sözleşmenin hükümlerine bağlı olarak, Sözleşme İzleme Komitesi kendi iç yönetmeliğini oluşturacak ve fikir birliği/oy birliği ile kabul edecektir.
6. Sözleşme İzleme Komitesi, görevlerini icra ederken Avrupa Konseyi Sekreteryası tarafından desteklenecektir.

Madde 31- Sözleşme İzleme Komitesinin Görevleri

1. Sözleşme İzleme Komitesi bu Sözleşmenin izlenmesinden ve uygulanmasından sorumludur.
2. Sözleşme İzleme Komitesi, bu Sözleşmenin 3.2. maddesinde belirtilen spor kuruluşları listesinin uygun bir şekilde yayınlanmasını sağlayarak, bu listeyi kabul eder ve değiştirir.
3. Sözleşme İzleme Komitesi özellikle:
  - a. Özellikle uluslar arası işbirliği konusunda, Taraflara Sözleşme amacına yönelik alınacak tedbirlere ilişkin tavsiyelerde bulunur;
  - b. Gerektiğinde, açıklayıcı belgeler yayımladıktan ve Spor Kuruluşları ve Bahis Operatörlerinin temsilcileriyle özellikle aşağıda belirtilen konularda önceden yapılan görüşmeler sonrasında, Taraflara tavsiyelerde bulunur.
    - Bu Sözleşmenin 12.1 maddesinde belirtilen bilgi paylaşımından faydalanılması için, spor bahis operatörleri ve spor kuruluşları tarafından yerine getirilmesi gereken kriterler;
    - Bu Sözleşmede belirtildiği şekilde, ilgili kamu otoriteleri, spor kuruluşları ve bahis operatörleri arasında operasyonel işbirliğini güçlendirmeye yönelik diğer yollar;
  - c. Bu Sözleşme çerçevesinde üstlenilen faaliyetlere ilişkin ilgili uluslar arası kuruluşların ve kamunun bilgilendirilmesinin sağlanması;
  - d. 32.2. Maddesine göre, Bakanlar Komitesinden Sözleşmeyi imzalamak üzere davet talebinde bulunan Avrupa Konseyi üyesi olmayan Devletler için, Bakanlar Komitesine bir görüş sunmak;
4. Görevini yerine getirmek için, Sözleşme İzleme Komitesi kendi inisiyatifinde, uzmanlar toplantısı düzenleyebilir.
5. Sözleşme İzleme Komitesi, ilgili Taraf ile mutabakata vardıktan sonra, Taraf Devletlere ziyaretler yapar.

Bölüm IX- Nihai Hükümler

Madde 32- İmzalama ve Yürürlüğe Girme

1. Bu sözleşme Avrupa Konseyi üye devletlerinin, Avrupa Kültür Sözleşmesine taraf diğer devletlerin, Avrupa Birliği üyesi Devletlerin ve bu Sözleşmenin detaylandırılmasına katılan üye olmayan Devletlerin veya Avrupa Konseyinde gözlemci statüsünde bulunan Devletlerin imzasına açılmıştır.
2. Bu Sözleşme ayrıca, Bakanlar Komitesinin daveti üzerine, Avrupa Konseyine üye olmayan Devletlerin imzasına da açılacaktır. Üye olmayan bir devleti Sözleşmeyi imzalamak üzere davet etme kararı, Sözleşme İzleme Komitesiyle yapılacak istişare sonrasında Avrupa Konseyi Statüsünün 20.d. maddesinde belirtilen çoğunluğa ve Bakanlar Komitesinde yer alan Taraf Devletler temsilcilerinin oy birliği ile alacakları karara göre verilecektir.
3. Bu anlaşma, tasdik, kabul veya onaya tabidir. Tasdik, kabul ya da onay enstrümanları Avrupa Konseyi Genel Sekreterliğince tevdi edilecektir.
4. Bu Sözleşme; 1. 2. ve 3. Paragrafların koşullarına uygun olarak, en az üç tanesi Avrupa Konseyi üye devleti olan beş imza sahibi Devletin Sözleşmeye bağlı olduklarının muvafakatini bildirdikleri tarihi takip eden üç aylık sürenin bitmesinden sonra gelen ayın ilk gününde yürürlüğe girecektir.
5. Sözleşmeye imza koyan herhangi bir Devlet veya Avrupa Birliği, Sözleşmeye bağlı olduğu muvafakatini daha sonra bildirmesi durumunda, Sözleşmenin 1. 2. ve 3. Paragraflarının koşullarına uygun olarak, Sözleşmeye muvafakatini bildirdiği tarihi takip eden üç aylık sürenin bitiminden sonraki ayın ilk gününde yürürlüğe girecektir.
6. Avrupa Konseyine üye olmayan bir akit /imza sahibi Taraf, Sözleşme İzleme Komitesinin finansmanına, Bakanlar Komitesinin bahse konu Taraf ile yapacağı istişare sonrasında belirleyeceği yöntemle katkıda bulunabilir.

Madde 33- Sözleşmenin etkileri ve diğer uluslar arası enstrümanlarla ilişkiler

1. Bu Sözleşme, Tarafların özel konulara ilişkin uluslararası çok taraflı anlaşmalardan elde etmiş oldukları haklarını ve yükümlülüklerini etkilemez. Bu Sözleşme özellikle, dopingle mücadele konusunda ve bu Sözleşmenin amacına ve konusuna uygun olarak tamamlanmış olan önceki antlaşmalardan ortaya çıkan hak ve yükümlülükleri değiştirmez.
2. Bu Sözleşme gerektiği zaman aşağıda belirtilen düzenlemeler dahil olmak üzere, Taraflar arasında var olan özellikle çift taraflı veya çok taraflı anlaşmaları tamamlar:
  - a. Suçluların İadesine ilişkin Avrupa Sözleşmesi(1957, ETS Numarası: 24);
  - b. Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardım Avrupa Sözleşmesi (1959, ETS Numarası:30);
  - c. Para aklama, Suç unsurundan elde edilen ürünleri, soruşturma, el koyma ve müsadere etme Avrupa Konseyi Sözleşmesi (1990, ETS Numarası:141);
  - d. Para aklama, suç unsurundan elde edilen ürünleri, soruşturma, el koyma ve müsadere etme ve terörizmin finansmanı Avrupa Konseyi Sözleşmesi(2005, ETS Numarası:198).
3. Sözleşme Tarafları, Sözleşmenin maddelerini tamamlamak ya da güçlendirmek veya Sözleşmede yer alan prensiplerin uygulanmasını kolaylaştırmak amacıyla, üzerinde

mutabık kalınan Sözleşme konularına ilişkin çift taraflı ya da çok taraflı anlaşmalar yapabilirler.

4. İki veya daha fazla Taraf, bu Sözleşmede ele alınan konularla ilgili olarak hâlihazırda bir anlaşmaya varmışlarsa ya da bu konularda ilişkilerini başka şekilde tesis etmişlerse, bu akdi veya anlaşmayı uygulamaya koyma ya da bu ilişkileri daha önce belirtildiği şekilde düzenleme yetkisine sahip olacaklardır. Buna karşın, Taraflar, mevcut Sözleşmede ele alınan konular hususunda ilişkilerini Sözleşmenin içerisinde düzenlendiğinden başka şekilde tesis ederlerse, Taraflar bu düzenlemeyi Sözleşmenin hedefleri ve ilkeleriyle aykırılık olmayacak şekilde yapacaklardır.
5. Bu Sözleşme hiçbir şekilde Tarafların diğer haklarını, kısıtlamalarını, yükümlülüklerini ve sorumluluklarını etkilemeyecektir.

Madde 34- Koşullar ve Teminatlar

1. Taraflar, Bölüm II-VII arasında öngörülen yetkilerin ve prosedürlerin düzenlenmesi, hayata geçirilmesi ve uygulanmasını, kendi iç yasalarında öngörülen koşullara ve teminatlara göre sağlayacaklardır. Tarafların iç yasaları, insan hakları ve özgürlüklerini, özellikle de, İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunması Sözleşmesi, 1966 Birleşmiş Milletler Sivil ve Siyasi Haklar Uluslar arası Anlaşması ve kadın erkek eşitliğini sağlayacak diğer uygulanabilir İnsan Hakları Sözleşmeleri ile verilen hakları göz önünde bulunduracak ve orantılılık prensibini kapsayacaktır.
2. İlgili prosedür veya yetkinin yapısı açısından uygun görüldüğü şekilde bu koşullar ve teminatlar, diğerlerinin yanı sıra, hukuki veya diğer bağımsız denetim şekillerini, uygulamaya gerekeç oluşturulan hususları ve bu yetki ve prosedürün kapsam ve süresinin sınırlamasını içerir.
3. Kamu yararına uygun olması ve özellikle adaletin sağlıklı olarak uygulanması halinde, Taraflardan her biri, bu Bölümlerde yer alan üçüncü şahısların hakları, sorumlulukları ve meşru çıkarları konusundaki yetki ve prosedürlerin etkisini inceleyeceklerdir.

Madde 35- Bölgesel Uygulama

1. Herhangi bir Devlet veya Avrupa Birliği imza aşamasında veya onay, tasdik, kabul belgesini tevdi sırasında, Sözleşmenin uygulanacağı bölge veya bölgeleri belirleyebilirler.
2. Taraflar, herhangi bir sonraki zamanda, Avrupa Konseyi Genel Sekreterliğine bildirimde bulunarak, bu Sözleşmenin uygulanmasını bildirimde belirtilen ve uluslar arası ilişkilerinden sorumlu olduğu ve adına yükümlülük üstlendiği diğer herhangi bir bölgeyi kapsayacak şekilde genişletebilir. Sözleşme, bu bahse konu bölge için, yazılı bildirim Genel Sekreter tarafından alınma tarihini takip eden üç aylık sürenin bitişinden hemen sonra gelen ayın ilk gününde yürürlüğe girecektir.
3. Bundan önceki iki paragrafın uygulanması doğrultusunda yapılan bir bildirim, bildirimde belirtilen bölge bağlamında, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine hitaben yazılan bir ihbar ile geri çekilebilir. Geri çekilme, ihbarın Genel Sekreter tarafından alınma tarihini takip eden üç aylık sürenin bitişinden hemen sonra gelen ayın ilk gününde yürürlüğe girecektir.

Madde 36- Federal Hükümler

1. Bir Federal Devlet, III ve VII. Bölüm gereğince halen işbirliği yapabilir durumda olması şartıyla, kendi merkezi hükümeti ile diğer federal Devletler ya da diğer benzer bölgesel mevcudiyetler arasındaki ilişkiyi düzenleyen temel ilkelerle uyumlu olan, bu Sözleşmenin II. IV, V. ve VI.'ncı paragraflarındaki yükümlülükleri üstüne alma hakkını elinde tutabilir.
2. Bir Federal Devlet, 1. Paragrafta öngörülen bir hakkı saklı tutarken, III. ve IV. Bölümlerde öne sürülmüş olan zorunlulukları sağlamak amacıyla kendi yükümlülüklerini azaltmak gibi bir yola başvuramaz. Her koşulda bu tedbirlerle ilgili geniş çapta ve etkili bir kanun uygulama imkanı sağlayacaktır.
3. Yasal tedbirler almak için federasyonun anayasal sistemi ile yükümlü olmayan Kurucu Devletler veya diğer benzer bölgesel oluşumların yargısı altındaki bu Sözleşmenin şartlarına istinaden, federal hükümet, bu devletlerin yetkililerini bahse konu şartlar konusunda tatminkâr şekilde bilgilendirerek, bunların yürürlüğe konması hususunda onları teşvik edecektir.

Madde 37- Hakların Saklı Tutulması

1. Herhangi bir devlet veya Avrupa Birliği, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine hitaben yazılmış yazılı bildirim ile imzalama veya tasdik, onay ve kabul belgesinin tevdi sırasında, 19. Maddenin 2. Paragrafında ve 1. Maddenin 1. Paragrafında belirtilen hakları saklı tutmak istediğini belirtebilir. Başka hiçbir hakkı saklı tutamaz.
2. Birinci paragrafa göre hakkını saklı tutan herhangi bir Taraf, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine bildirimde bulunarak, tamamen veya kısmen bunu geri çekebilir. Bu geri çekme, Genel Sekreterin bildirim aldığı tarihte yürürlüğe girer. Eğer geri çekme bildiriminde yürürlüğe girme tarihi belirtilmiş ise ve bu tarih Genel Sekreterin bildirim aldığı tarihten sonraki bir tarihe tekabül etmekte ise, geri çekme işlemi belirtilen ileri tarihte yürürlüğe girer.
3. Hakkının saklı tutulmasını isteyen bir Taraf, şartlar elverdiği anda bunu kısmen veya tamamen geri çekebilir.
4. Avrupa Konseyi Genel Sekreteri, bir veya birden fazla hakkı saklı tutan Taraflardan, haklarını saklı tutmayı geri çekip çekmeme konusunda görüşlerini iletmelerini periyodik olarak isteyebilir.

Madde 38- Değişiklikler

1. Taraflardan herhangi biri, Sözleşme Komitesi veya Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi bu Sözleşme hükümleri için değişiklik yapılmasını önerebilirler.
2. Önerilen herhangi bir değişiklik, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine bildirilecektir. Avrupa Konseyi Genel Sekreteri de değişikliğin inceleneceği toplantıya en az 2 ay kala, Taraflara, AK Üye Devletlere, bu Sözleşmenin detaylandırılmasında görev alan üye olmayan Devletlere, AK Gözlemci Statüsünde olan devletlere, AB'ye, bu Sözleşmeyi imzalamaya davet edilen herhangi bir Devlete ve Sözleşme İzleme Komitesine iletacaktır. Sözleşme İzleme Komitesi, Bakanlar Komitesine önerilen değişiklik ile ilgili görüşünü sunar.

3. Bakanlar Komitesi, önerilen değişikliği ve Sözleşme Komitesi tarafından sunulan görüşleri inceler ve Avrupa Konseyi Statüsünün 20.d Maddesinde öngörülen çoğunluğa göre önerilen değişikliği kabul edebilir.
4. Bu Maddenin 3. Paragrafına uygun olarak, Bakanlar Komitesi tarafından onaylanan değişiklik metni, taraflara kabul etmeleri için gönderilir.
5. Bu Maddenin 3. Paragrafına uygun olarak, kabul edilen herhangi bir değişiklik, bütün Tarafların Genel Sekretere bu değişikliği, kendi iç prosedürlerinin tamamlanmasını müteakip, kabul ettiklerini bildirmelerinden sonraki bir aylık sürenin bitişini takip eden ayın ilk gününde yürürlüğe girecektir.
6. Eğer bir değişiklik Bakanlar Komitesi tarafından kabul edilmiş ancak, 5. Paragrafın düzenlemelerine uygun olarak henüz yürürlüğe girmemişse, bir Devlet veya Avrupa Birliği bu değişikliği kabul etmeden Sözleşmeye tabi olma rızasını beyan edemez.

Madde 39- Uyuşmazlıkların Çözümü

1. Avrupa Konseyinin Hükümetler arası yetkili komiteleriyle yakın işbirliği içinde olan Sözleşme İzleme Komitesi, bu Sözleşmenin yorumlanması ve uygulanması konusundaki muhtemel zorluklara dair bilgilendirilecektir.
2. Bu Sözleşmenin yorumlanması ya da uygulanması konusunda Taraflar arasında uyuşmazlığa düşülmesi durumunda, Taraflar, uyuşmazlığın çözümünü, görüşme, uzlaşma veya tahkim veya istedikleri diğer barışçıl yollara başvurarak arayacaklardır.
3. Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi, uyuşmazlık durumunda taraflara, eğer hemfikir olurlarsa, kullanabilecekleri uyuşma prosedürleri oluşturabilir.

Madde 40- Sözleşmeyi Fesih Etme

1. Taraflar, herhangi bir zamanda, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine bildirimde bulunarak Sözleşmeyi feshedebilir.
2. Bu bildirim Genel Sekreter tarafından alınma tarihini takip eden üç aylık sürenin bitiminden hemen sonra gelen ayın ilk gününde yürürlüğe girecektir.

Madde 41- Bildirim

1. Avrupa Konseyi Genel Sekreterliği, Taraflara, Avrupa Konseyine üye Devletlere, Avrupa Kültür Sözleşmesine taraf Devletlere, üye olmayan ancak Sözleşmenin oluşturulmasına iştirak eden veya Avrupa Konseyinde gözlemci statüsüne sahip Devletlere, Avrupa Birliğine ve 32. Maddenin düzenlemelerine uygun olarak, Sözleşmeyi imzalamaya davet edilen Devletlere bu Sözleşmenin:

- a. İmzalanmasını;
- b. Tasdik, kabul, onay ya da kabul belgesinin verilmesini;
- c. 32. Maddeye uygun olarak, bu Sözleşmenin yürürlüğe girme tarihini;
- d. 37. Maddeye göre yapılan hakların saklı tutulması veya bu geri çekilmesini;
- e. 9 ve 13. Maddelere göre yapılan tüm bildirimleri;
- f. Bu Sözleşmeye ilişkin, herhangi bir eylemi, tebliği veya iletişimi bildirecektir.

Aşağıda imzası bulunanlar, tam yetkili olarak bu Sözleşmeyi imzalamışlardır.

.....'da .....201... tarihinde İngilizce ve Fransızca olarak, her biri eşdeğerde iki özgün metin halinde, tek bir kopya olarak Avrupa Konseyi arşivinde muhafaza edilecek şekilde imzalanmıştır.

Avrupa Konseyi Genel Sekreterliği, Avrupa Konseyine üye Devletlere, üye olmayan ancak Sözleşmenin oluşturulmasına iştirak eden veya Avrupa Konseyinde gözlemci statüsüne sahip Devletlere, Avrupa Birliğine ve Sözleşmeyi imzalamaya davet edilen Devletlere onaylanmış Sözleşme suretlerini gönderecektir.